

Pereira Henriques o.fl. gegn Lúxemborg

Dómur frá 9. maí 2006

Mál nr. 60255/00

2. gr. Rétturinn til lífs

6. gr. Rétturinn til réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi

13. gr. Rétturinn til raunhæfs úrræðis til að leita réttar síns

Vinnuslys. Rannsókn. Aðgangur að dómstólum. Réttindi að einkamálarétti.

1. Málsatvik

Kærandur, Maria Cecilia Pereira Henriques (f. 1948), og börn hennar, Christina Maria (f. 1968) og Joao Manual Pereira Henriques (f. 1972), eru portúgalskir ríkisborgarar, og eru þau búsett í Lúxemborg og Tondela í Portúgal. Maria er ekkja Coimbra Henriques, verkamanns sem lést í vinnuslysi í febrúar 1995, en aðrir kærandur eru börn þeirra.

Coimbra Henriques var starfsmaður fyrirtækisins G sem vann að niðurrífi byggingar á Boulevard Royal nr. 30 í Lúxemborg. Byggingin hafði verið rifin niður að hluta til í því skyni að auka á stöðugleika aðliggjandi byggingar. Hinn 2. febrúar 1995 var Coimbra ásamt öðrum verkamanni við vinnu á 2. hæð byggingarinnar þegar veggur af 4. hæð hrundi yfir þá með þeim afleiðingum að þeir höfnuðu á jarðhæð. Coimbra lést í slysinu en hinn verkamaðurinn slasaðist alvarlega. Sama dag mætti eftirlitsmaður frá vinnueftirlitinu ásamt lögreglumönnum, rannsóknardómara og fulltrúa ákærvaldsins á vinnusvæðið. Eftir skýrslutökur undirbjó lögreglan kærur á hendur verktakanum fyrir manndráp af gáleysi ásamt brotum á lögum um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Einnig var fyrirskipað að allri vinnu á svæðinu skyldi hætt. Í apríl 1995 lagði vinnueftirlitið svo fram skýrslu til ákærvaldsins um aðdraganda slyssins og aðstæður á slyssstað. Í skýrslunni kom helst fram að samkvæmt framburði ýmissa vitna hefði umræddur veggur verið skoðaður til að kanna stöðugleika hans. Jafnframt hefði ákærvaldið hafnað tillögu vinnueftirlitsins um að fengin yrði skýrsla sérfræðings um málið.

Rannsóknaryfirvöld gátu ekki komist að einróma niðurstöðu um ástæður þess að veggurinn hrundi. Hinn 17. maí 1996 ákvað ákærvaldið síðan að fella málið niður. Kærandur kröfðust þess fyrir sakadómi að framkvæmdastjórar verktakafyrirtækjanna yrðu sóttir til saka fyrir að valda dauða Coimbra Henriques með því að hafa ekki uppfyllt lágmarkskröfur um aðbúnað og hollustuhætti á vinnustöðum. Þeir kröfðust jafnframt skaða- og miskabóta vegna þess tjóns sem þau höfðu orðið fyrir. Sakadómur komst að þeirri niðurstöðu að vísa skyldi kæru þeirra frá á grundvelli 115. gr. laga um almannatryggingar en þar kom fram að hvorki fórnarlömb slysa né afkomendur þeirra hefðu kærurétt gagnvart vinnuveitanda nema í tilvikum þar sem slysi hefði verið valdið af ásetningi.

Niðurstaða Mannréttindadómstólsins

Kæran

Kærandur héldu því fram að engin raunveruleg, skilvirk rannsókn á dauða eiginmanns þeirra og föður hefði verið gerð. Þeir héldu því einnig fram að þeim hefði verið neitað um aðgang að dómstólum á grundvelli 115. gr. laga um almannatryggingar og hefðu ekki haft raunhæf úrræði til að láta skera úr um aðstæður dauða Coimbra Henriques. Með þessu töldu þeir brotið á réttindum sínum sem fólgin væru í 2. gr. um rétt til lífs, rétti til aðgangs að dómstólum samkvæmt 1. mgr. 6. gr. og rétti til raunhæfs úrræðis samkvæmt 13. gr. sáttmálans.

Niðurstaða dómstólsins

Um 2. gr.: Dómstóllinn leit til þess að með því að ákærvaldið ákvað að líta framhjá tillögu vinnueftirlitsins um að fá skýrslu sérfræðings var komið í veg fyrir að skýrð væru ákveðin atriði sem enn voru óljós eftir frumrannsóknina. Taldi dómstóllinn því að ákærvaldið hefði ekki tryggt að dánarorsök væri ljós og að þeir sem ábyrgir væru yrðu látnir sæta þeirri ábyrgð. Að mati dómstólsins var það sérstaklega mikilvægt að ákærvaldið framkvæmdi ítarlega rannsókn þar sem því mátti vera

ljóst að aðstandendur hins látna gætu ekki leitað svara né skýringa hjá verktakanum vegna 115. gr. laga um almannatryggingar.

Í ljósi þessa taldi dómstóllinn einróma að rannsóknin hefði ekki verið skilvirk í máli þessu og því hefði verið brotið gegn formhluta 2. gr.

Um 1. mgr. 6. gr.: Í ljósi þess að samkvæmt þágildandi lögum töldust kærendur ekki eiga réttindi að einkamálarétti í skilningi 1. mgr. 6. gr. komst dómstóllinn að þeirri niðurstöðu að greinin ætti ekki við og hefði því ekki verið brotin.

Um 13. gr.: Þar sem ríkisstjórn Lúxemborgar hafði ekki sýnt fram á að kærendur hefðu haft raunhæft úrræði til að leita réttar síns og bóta í kjölfar hinnar óskilvirku rannsóknar komst dómstóllinn einróma að því að 13. gr. hefði verið brotin.

Á grundvelli 41. gr. dæmdi dómstóllinn kærendum 60.000 evrur í miskabætur og 12.000 evrur vegna málskostnaðar.

Einn dómari skilaði séráliti.